

የወጪ በራሳ የተወጪ እንደሸም

ከዚያወንድ አዎሳ ግርማ (ዋጭንግተን የጊዜ)

የእ.ታ.ካ.ያ አሁን ከፍተኛ ደንብ የሰውንና በዘመኑ መስቀልነት የከራለበትን የቅንቸትን ፖርድ
በወይናና የወጪ ታይሎች ተባባሪ መሰራት አለቀልም ከወሰን በተሳሳይ፣ ከዘመኑ በፍርማትና
በሆኑንት አዋማቸውን በቀኑና ደካምች አማካኝነት ፖርድዎን የሚደካምና የሚገረፈው ስራ
ከምርመራው መመሪያው ይሞላ አሉሁት ለክሬድ ቅድመ::

ለስማው የገብርና የገዢ ስጋፍ ስሰተ የነበረውን ያጋዬ ተስፋ አስቀርመ እበቱ እንዳቀመጥ
ለማድረግ የልተምከራ ሲሆ ተንከላል ማይኑበርበር አልነበረም፡፡ የሰራው መረምች እንደ ሰሞን እንደ
ተዋናይ ስታዊ ከርመው የመጠብት የተንከላ መንገድ ስነቅባቶች ይግባኝ ጥሩት ይለና ለለተኩ
ደግባኝ እያሳካ በተመሳሳይ መንገድ ተግለጻ በተሻናልነት ለወያኑ ለማስረከበበ የሚደክ኏ ሁሉ
ቀረታቸውን ከመመሳሳት በቀር በአገር በተሞ ሆኖ በውጭው ያለው አትጥቅምች ማንኛታቸውን
እንዲውቀ ሂደን ለለማረጥናበጥው መልካቸውን እየቀያየሩ በመምጣት የጊግለን መሬ ለመያዝ ስምኑና
ይታደረ፡፡

በፖ.ሮ.ቁ.ው. መስከ ተሰማርተናል ከሚለት አጠንቢ ደግሞ የወያኑ ወከለቻ በከተማና በተለይ መስከ
በለመሆኑ ነገር የሚለ እና የሚችል ሆኖም ሆኖም ደግሞ የታወቀበትን ስማምውን ለዘላፍለም ለማጥፊት
ስራውጭ እየተመለከተን ነው:: ልምጣዊው ነገር ወያኑን ከለጋለማዊ እናርጋው ያገራቸን ስሁነ
በለቅይና በመከራረ በረሃብና በታማር እያለ "አገራቸን ይህን የሀል ማድግዋን አሳውቻም ነበር" በማለት
የወያኑ ባለቤትዎች ከርፈው ያካበቻቸን ጉባኤ እንደ አገር ለማትና እድገት እየተመለከቱ
የሚደርግበት ያካማ ፍጤርቸንም እየታዘዘበን ነው:: ከእድመሆኑ ከልምድሆኑ ከከተማና ልምጣዊው
አሁንምውን የካና ሁሉ ደግሞ ስሁነ ከህዳታቸውን በምን ዓይነት መንገድ እንዲማሻከፍልቸው በዘመኑ
ሳይቶ ይረዳቸል::

ወደ የኩርጥና ለመለሰ፡ ቅጽሬታን ለመከኔልል ካኝኩ፡ ሌይ ተቀምጧው የነበረት ተዋኑያዊ የሚ
ስለኩ እንዲከራሙ ስምተናል፡ ተመልከተናል፡ ሆኖም ዘን ተቁጥ ወረዳች አለፈና የተረስ-
ይመለሳል፡ እስቱ በጥቃቱ እናደታውሰ እና ለምን ማንሳት እንዳስለለን ተረዳዋቸህ፡ ነፃ እንዲ-
በድን በወጪው ያለውን ተግል ለማቅረብና ይጠቀውን ዘር ለማጠባት መለከያና መርመሰለ ተተቆ-
ገጥቶ እንግጻ፡ የጠልቅኩና የቆብስዕት ለረዋጥ ክፍልዎችን እስልይ "እትየቅያን ነገ ለወጥ ደል-
ለደርግ ነው እቅዱች ይግባኝ" በማለት እያሳቀት ሲታን ለለው ክፍል ይግባኝ "የቅንድች ወረዳ ነኝ
ይጠቀሳል" እያለ አገር ቤት ያለውን ሂዝብ ለመደረሰ ይሞከራል፡ ክሬ ለመሆኑ አነዘጋሁ ለወጥ ብሔ-
ጥን ተቀምጧው ወርዳ ነው ላይ ሆኖም የቀረቡት? ተተንተ ወያና ሲገባ አብረው የገበ ከነመለሰና
ታምራት ሌይና ይር የወሰነ በርሃቸው ሲያጠናኝ ይየናቸው እያደለምን? አነዘጋሁ ለወጥ
በወያና ከሥራው በተባረረው ምህር ተተካተው ሲሰሩና በንግድ የክበሩ እያደለምን? በወያና ለመዓት
የሰለጠኑ የተሽጠው እልነበረምን? ቅሬታ ተቋዋች ቅጣ ይጠ እያወረዳ ሂዝብ ሲያደረሱ ሲያሰተምኑ
ስተጠለ እናርሱ በወቻች ከተማ ተቀምጧው እያደጋዥና ማኅናው ተቀምጧው እልነበረምን? ምርመራ-
ወቻ ተመቻቻው ታርጉ መለቻትን ለለው የተደረሰቀና ካኝኩ ቅመ ለለው በለስት ወር-
ጥናቸው ለማይ ጥግ የደረሰ የወልጣን ቅማጻች እልነበረምን? በምርመራው ግርግር ከወያና ይር
እናያደ ሲደረሰና የአሁባን ለሰማዊ አመዳ ሲያከስ኏ እልነበር የታየት? ከቻሉት እስር ቤትና ለወጥ
አመራሩን በመከኔልና ይከማማችን በመደላል ሲሆ በንግድና የነበረ መሆናቸውን በነት-ትን? ከአሁባ
በፊት የአማራሪ ይጠቀቹቸውና ምቻቻውን እስቦው እስቀድመው ባዘጋጀቸው ለወጥ አማካኝነት
የወጪውን ይጠቀ ከፋይለው በለጥ ሲንፈጻለስና ገር ወሰኖ ሲደረሰቀቸው ለቀቻው የበጠና በቅንድች-
ለም ገንዘብ ለበሰበው ለረዳቻት እያደለምን? በእተየቅያ እስረና መቶ በቻ ዓቸው ያለ-ት
በለው የቀሳመድ፡ የጥናቻይን ሂዝብ በቅንድች ለም ይቻርታ የጠየቀ ከግዳቸው እያደለምን?
ታክና ቅናቻቻትን ለማቅረብና ለማጥሩት የኩርጥና ተመልከተናል ለመን ምክንያት ነው የቅንድች ወረዳ
ንን እያለ እና ወይዘና በርሃቸና ተረዳስር መለፍን ለማቀባጥና?

ቁንደት እና ሰኔ 14 እና 15 ቀን 2000 ዓ.ም ከመሳ አ.ጥየቃይ የመጠጥ ተወካይ ተስተካክለ ገዢ አድርጋው ወሰኑ መስተዋል፤ መረምጃውን መርመዋል፤ የጥርቃውን ድንብቶን አጥስላዋል፤ የቅንደት አመራር የጥርቃው ሰም ስነመቅ በፍርድ በታ ክስ ተማሪቷል፤ አባባባቢ ባራረድበትም በይግባኝ ሌይ

ይግናል:: የሰምንትና ስጥቶች ጉዳይ ሂደም የሚያሳይው የመጀመሪያው አበይ ነገር ነው::እንደ
ነጥረፈሰር መስቀን አባባል ጥን 16 የቅንድ-ት ለሰላይ ምክር ቤት አባለት ማሻሻለ ነው ይለታል::
ወደ አለማውቆ ካነጻዎች ወይም ከስድስትውም ለሰላይ ምክር ቤት በላይ ተቀባሉ ጉባኤው
ሙሉ ለልማት ያለውና ከፍተኛው አካል መሆኑን ስያውቁት ቅርተው ነውን? ወይም በርቱካን
እንደ የበርሃኑ ነው አቅራቢለት ስትሆን እርሱ ክገና ወጥቶ ስሜው ተረፈሰሩ እርዳን ለመፈ
እርዳ ይግባኝ የኢትዮጵያን ስህተት እንዲታወች የሚያረጋገው ምን ለማድረግ ነው? የኢትዮጵያን ስህተት
መብትና ከበር መካከል መሆኑን እንደሸት ተዘዘዋቸው? በምን ለልማት ነው ተረፈሰሩ በርቱካን
አትዮጵያን ተሞራ ተከተሉት የሚለን? ስህተት እኩ የሚፈልጋለውን ያውቃል፣ ያመጋጌል፣ ይከተላል::
እጣሪ እኩ ምርመራ ማረጋገጫ ስሜለሁ ለሽልኬ በስተት ቅል መጠየቅ እጣሪ የሚኖሩት
ምክንያት "የቅንድ-ት ወራ-ሽነታችንን ለሁዝብ ለማስተዋወቆ ነው" ሲለ አለማራረቻው ይገመግል::
ቅንድ-ትንም ተረፈሰር መስቀን የኔ በታሰሩበት ገዢ ቤትን እንደ ክድው እንደ ክተማ ምምጥጥ
አድርጋው አላከዣ-ትምን? እኔ ቅንድ-ት አይደለሁም በለው በዘሱ አድማሮቻው ክድው በራ ይግባኝ
ወራሽ ነገ ይለ:: ምኬው ቅልት በቅልት ይህንዳለ ተገኘነት የተናገሩትን በራ አየካዲ:: ለለ ፖርቲ እኩ
መስርተና የተናገሩ ገዢ ቅንድ-ትን ጥሩና የቅንድ-ት እኩ በርሃኑ ነው በንግዝብ የደለፈቻውን ተቀጥ
ሰዕችን ይዘኝ ለቅንድ-ት ሲሆና እርማ መከራከሩ ቅርቶ ምንም ዓይነት ተያቄ ለተጠየቅ እኩ ነው
ለለ ፖርቲ መስርተና የተናገሩ:: ለነገሩ ያለውለፈቻውን አያን ተቀርቦ ይሰጠኝ ክለቻው ማኩያ
በት በምን ተሻጠቷሁ ያልደከማቻበት ሲሆና ስመ ለማንም ሲሰተ ቅደማቻው:: አጥንት እንደ
ፖርቲ ይችው ክሃዲ ይግባኝ ለሌ በድን መሰረትን አገኅሁ::

እሁን ደግሞ የተቻለው መቻል ማዕታ እስ፡ ከቅናድት ይር ተስማምቶ ለመስራት ለመዋዋል እያሳላቸው
መሆኑን ነው፡፡ የእናንተ ሥራ የወያኑን አድጌ በተቻለው ስም ማረጋገጫ ለለሆነ ከቅናድት ይር
መስማማት መተባበር አያደለፈልጊቸውም፡፡ የእተየቆይ ስህተ ማን እንዲሆናቸው የወቻልኝ
በቻልቻለቸው፡ መንገድ ቅጥልበት፡፡ ተጨራበር መሥራን በስኔ ወር አካባቢ መሰርተናል የምትለት
ጥርቱ መው እንዲኖር ቡድሉ ምውል ፍቻው ስለ የተናገሩት በትክክለኛ አዕምርም ነበር እንዳያ
ይለት? የጥርቱቸው ምርመራ እለት እንዲኖር ቡድሉ ተገኘተው ዝግባር እንዲያደርግ ለታዘበ ምን
ማለቸው ነበር? እንደት ለማተሩት ለመግዳል የምትፈልጋትና ተርቱ መረ ተብበር ይለቸው?
እሁንም ቁልፍቸውን ተወና በረሰቸው ነገና ማረጋበት፡፡ ቅናድት የእተየቆይ ስህተ ተርቱ ለለሆነ
ከከተበት ይር አያመካኂ ይሰራል፡፡ እናንተ ተርቱ የምትለት ቅዱት አዲስ አበባ የተቀመጥ ተማሪ
የሚሉ ጉለሰቦችን ነው፡፡ የእናንተ ተርቱ ከከተበት ተርቱ በጣምና የተለየ ነውና ምንም ዓይነት
ሥራም ሆነ ወል ከእናንተ ይር መዋዋል በምራሽ አሰራለንም እያደል፡፡ አልሆነቸውም እንዲ
ቀናድቱን መግታቸውታል፡ አድጌቸቸውታል ለመግዳል ወከራቻዎል፡፡ ዝናድት አልዋጥም፡፡ ወር
በርቱካን በኋረቻበት በስራው መኖር አለመቻልዋ በቀሚ ከመሞት ለለ ምንን የሚያሳይ
ይመስተዋል? ለለሆነም ስህተ እንዲመለቸው፡ እንዲልተቀበለቸው ለታወቁትና ለተረዳት
ተመልሳቸው ለመግዳል የምከራቻውና ቅናድት በራ እንዲያደርግቸው "ተስማምኑን ተደርጋልን
እንሰራ" የምትለት ነገር ተቀባዩት እያደረሰውም፡፡ የቅናድት መረምቸው ዝግጁ እያታለለም፡፡
መግበያው መውጫዎው መፋሳቸው እንደ? የከተበት ደንብ አለን አገልግሎት ሆኖቻልቻለቸው
መንገድ ቅጥልበት እንዲ፡፡ ከበርሃኑ ነው የወያኑን እንዲመስቀልቸው በደንብዎች መልከት እየተገዛገኝሁ
አስተ 2010 የወያኑን ደረሰ ቅጥልበት፡፡ የእተየቆይ ስህተ እንዲሆን በእናንተ እርመን አውጥቻል፡፡
የወጪ በረሰ የተወጪ እያደረሰው እያደል ተረክ፡፡ ቅናድት ደግሞ በራ በጥራት ተጠናክር ቅጥል፡፡

ቁንደት የእትወቻዎች አሁን ጥርጉ ነው!